

De Boeienlijn

Interview met Henk Dessens, winnaar Paul Niemanprijs 2022

In het lustrumboek '135 jaar Zeilvereniging Het Y' staan ook interviews met ereleden, leden van verdienste en winnaars van de Paul Niemanprijs. Dat smaakte naar meer. Daarom kwam er een aantal interviews met de 'bakens' van onze vereniging. De cirkel begint nu aardig rond te worden: Henk Dessens was de drijvende kracht achter het lustrumboek en verzorgde zelf de titel van deze serie: 'De boeienlijn'. Hij was 6 jaar lang hoofdredacteur van het Y-journaal. Afgelopen november kreeg hij de Paul Niemanprijs ('voor gewone leden die een buitengewone prestatie voor de vereniging hebben geleverd') en is het zijn beurt om geïnterviewd te worden.

Het begint bij de zeeverkenner...

In 1967 ging ik naar het Bonaventuralyceum in Leiden, gesticht door paters Franciscanen. De verhalen van klasgenoot Marcel (we zijn nog steeds vrienden!) hadden me enthousiast gemaakt voor de zeeverkennergroep. Die had een interessante geschiedenis. In 1943 werd de school gesloten en om de leerlingen toch wat te doen te geven, richtten de paters in de boerderij van de familie Van Schie naast de Kaagsociëteit clandestien de 'RK Zeeverkennergroep Sint Paulus' op. Ik werd lid en bij die groep heb ik veel geleerd: zeilen, koken, trektochten en jagen met de jaaglijn (voor de jongeren onder ons: de boot vanaf het jaagpad voorttrekken). Maar ook: je aanpassen aan een groep en leiding geven. De scouting: dat gun je ieder kind. De jaagpaden zijn nu merendeels

begroeid met bomen, of volgebouwd, maar indertijd waren ze vaak nog bruikbaar voor boten en werden ze zelfs nog genoemd in de Wateralmanak.

De stalen boten onderhouden we zelf, daar heb ik later nog veel aan gehad. We hadden zes Lelievletten en drie Lelieschouwen en daar gingen we mee op zomerkamp naar Vinkeveen, Nieuwkoop en maakten tochten langs de grote rivieren. En alles zonder motor en dan roeiend over de Lek, de Noord en de Nieuwe Merwede. Als ik er nu aan terugdenk vermoed ik dat we aan heel wat gevaren ontkomen zijn toen.

Ik heb er wel meer aan overgehouden trouwens: de zeeverkenner organiseerden ook zeilkampen, en daar leerde ik in 1973 Patricia kennen. In juli 2023 vierten wij ons 50-jarig bestaan!

Hagenaar Heiltje

Onze eerste eigen boot was ook een Lelievlet, maar in 1978 kochten we het casco van een westlander, een zeilende veulingschuit. Omdat we graag op een schip wilden gaan wonen, kochten we in 1982 de hagenaar *Heiltje*, van 92 ton. Die hebben we zelf bewoonbaar gemaakt en gerestaureerd. Dat was een mooie tijd: buiten leven, vrijheid... We hebben er 32 jaar op gewoond en er ook veel mee gezeild. In 1987 voeren we door België, tot aan Dinant aan de Franse grens aan toe. Deze oude liefde roestte echter wel, en na 32 jaar was al dat onderhoud welletjes geweest. Het was ook een groot schip, 26 meter lang, en dan is zeilen best een gedoe. Een

Hagenaar Heiltje

Foto: Olga Goebels

kleine boot zeilen begon ons meer aan te spreken. We verkochten de Heiltje en we belandden in 2013 in Oegstgeest aan de wal. In een huis aan een kanaal, dat wel.

Zo vonden wij de Heiltje in 1982 in Krimpen aan de IJssel

Het interieur van Heiltje

Foto's: Henk Dessens

Cornish Crabber

Die kleine boot werd eerst een Cornish Shrimper en later de iets grotere Cornish Crabber Eb en Vloed, die we nog steeds hebben. Een fijn schip, met een mast die goed te strijken is en een midzwaard, voor groot en klein water en dat vinden we eigenlijk precies de essentie van het varen. Het oostelijke wad is favoriet.

Rotterdamse en Amsterdamse Musea

Ik heb eigenlijk heel erg veel geluk gehad, dat realiseer ik me goed. Ik studeerde in 1980 af in Geschiedenis, inclusief een eerstegraads lesbevoegdheid. De jeugdwerkloosheid was toen schrikbarend, ook in het onderwijs. Maar door een combinatie van specifieke vaardigheden en kennis, waar het Maritiem Museum Rotterdam toen om zat te springen, vroeg Pieter van Empelen, de nieuwe directeur van het museum of ik niet wilde solliciteren. Hij zocht iemand met kennis van historische schepen, ervaring met onderzoek en met

'oral history', en feeling voor het maken van tentoonstellingen en publicaties. Kortom: hij nam me aan, vooral voor het realiseren van een nieuw Buitenmuseum en ik heb daar negen jaar gewerkt en het museumvak geleerd. Tien jaar later had Het Scheepvaartmuseum in Amsterdam vergelijkbare plannen en kon ik daar in 1991 beginnen. Later werd ik daar directeur collecties.

Vrijheid

In 2017 ging het roer om: we hadden al een huis aan de wal gekocht in Oegstgeest (waar ik overigens grotendeels ben opgegroeid) en door hard te sparen kon ik vroeger met pensioen. Ik heb altijd met plezier gewerkt, maar ik vind het ook leuk om mensen persoonlijk te helpen en daar kreeg ik zo de tijd voor. Ik gaf - en geef - Nederlandse les aan een Iraniër, iemand van Albanese afkomst maar ook een Engelse expat die de taal goed wilde leren. De hagenaar lag eerst in Leiden en later in Nieuwerkerk aan de IJssel, Vinkeveen en Almere. Met de Shrimper voeren we vanuit Naarden op het IJsselmeer, maar 's zomers vooral in Friesland en Groningen. We hebben vrienden in Garnwerd, in Groningen, daar kan de boot ook blijven liggen als we een keer voor het weer naar huis willen vluchten. Het mooie aan de Shrimper is dat 'ie ook goed het Wad op kan. Een tijdje hadden we hem ook in een jachthaven aan het Lauwersmeer liggen. Dan kan je echt scharrelen met de boot, of het nou op binnenwater of op het Wad is, dat scharrelen bevalt ons het meest. Een beetje in de stijl van Maurice Griffiths, die 40 jaar hoofdredacteur van Yachting Monthly was. Kleine boten op ondiep water, dat is onze passie. Ik hoef niet zo nodig dagenlang tegen zeewater aan te kijken op een kielboot om de hele oceaan over te steken. En die kielboten kunnen niks met ondiep water en vaste bruggen zoals vaak in Nederland. Ook op het IJsselmeer zie je weinig tijdens de oversteek. Beschut water is veel leuker, dan 5 uur ploeteren tegen de golven; voor je plezier

De Cornish Crabber op het Wad

Foto: Henk Dessens